

El matrimoni de conveniència entre Esquerra Unida i el Bloc Nacionalista Valencià és a les portes dels jutjats. Ni un mes no ha conviscut aquesta parella, que ja ho havia intentat, amb el mateix resultat, el 1987. La relació ha estat tan autodestructiva que fins i tot és a punt de fer miques EUPV.

Feria anys que a València no queia una pedregada com la del 26 de gener passat. Un dia fosc, hivernal, en què fins i tot va nevar a pocs metres de la costa. El dia, ves per on, que va tenir lloc la signatura pública del Compromís pel País Valencià, coalició multipartida d'esquerres, nacionalista i ecologista que mirava d'esprémer cada vot amb una sola finalitat: desallotjar del Palau de la Generalitat un PP que ja havia fet vessar el got de la paciència dels partits opositors.

Esquerra Unida i Bloc Nacionalista, els dos principals integrants de l'entesa en qüestió, van unir forces després d'un llarg procés negociador que va constatar, segons que explica una font d'Esquerra Unida, "com d'impossible resulta barrejar l'oli amb l'aigua". Així doncs, impel·lits els primers per la convicció que calia una mena de Front Popular per fer fora

els populars, amb l'encoratjament de la minoria majoritària d'Esquerra i País; i conscients els segons que de nou podien quedar-se a unes dècimes del fatídic 5%, la tanca que dona accés a un vital altaveu a les Corts, l'oli i l'aigua van passar a conuiu al mateix got.

Mal presagi, la granissada ensordidora com a banda sonora de la *première* d'aquest film coral. I mal presagi, també, les dues banderes que van presidir l'acte —la republicana espanyola i la senyera quadribarrada— tancades en un ascensor, entre la planta baixa i la primera de l'edifici Octubre de València, en companyia de la coordinadora general d'Esquerra Unida, Glòria Marcos, i del seu secretari d'Organització, Ricard Sixto. Potser fruit de les inclemències, les cares dels protagonistes, durant la signatura davant els mitjans de comunicació, eren més aviat circumspectes.

Rostres rígids, si de cas esbossant algun tímid somriure, que van repetir-se quatre mesos i un dia després. La nit del 27 de maig, a l'hotel Hesperia, el veredict dels electors era meridianament clar. Els 268.000 vots que al 2003 van sumar el recipient on hi havia l'oli i el recipient on hi havia l'aigua, passaven a ser-ne 195.000, en una única proveta. L'experiment no havia reeixit.

Esperonats pel retorn a l'hemicicle valencià, però, els dirigents del Bloc van afanyar-se a fer-ne una lectura optimista: el seu pes municipal s'havia mantingut, en plena debacle de l'esquerra, i ara, a més, disposaven de dos diputats —de 99— a les Corts. A la seu d'Esquerra Unida, mentrestant, lamentaven el fracàs de la coalició i la pèrdua de representants tan importants com els que tenien, fins ara, als consistoris de València i d'Alacant. El País Valencià acull avui dues de les

cinc capitals de província de l'estat en què, al ple municipal, tan sols hi ha dos partits representats. EUPV, controlada en tots dos casos pel sector afí a la direcció –Partit Comunista del País Valencià (PCPV), Espai Alternatiu i persones independents–, va negar-se a reproduir el pacte del Compromís a escala local. En el cas alacantí, aquesta hipotètica entesa fins i tot podria haver destronat el PP de l'alcaldia.

Esquerra Unida, formació autocrítica com poques, no va dubtar a obrir un període de reflexió que amenaça de dur-la a la divisió. La majoria –al voltant del 60% de la coalició– opina que els mals resultats són culpa, precisament, d'haver arribat a acords amb el Bloc i, també, de no marcar prou distàncies amb els socialistes al Congrés dels Diputats. La minoria, articulada al voltant del corrent nacionalista Esquerra i País (EiP) –que ja ha anunciat que es constituirà com a partit a l'octubre, sota la marca d'Iniciativa del Poble Valencià– i de Projecte Obert –un intent d'acostar posicions entre PCPV i EiP que hi inclou comunistes–, no sols assegura que sense el Compromís ara les Corts també serien bipartides, sinó que clama per reeditar-lo als comicis estatals del març sota la convicció que és l'única opció de mantenir el diputat a Madrid.

Excés de personal. Una circular interna del PCPV apunta la necessitat de copar el màxim nombre de càrrecs possible. La direcció d'EUPV no controlava fins ara el grup parlamentari a València, ni tenia l'únic diputat provincial, ni tampoc no és de la seua corda la diputada al Congrés, Isaura Navarro. Després del 27-M, l'únic diputat provincial, Jesús León, és comunista; el segon portaveu adjunt, a desgrat d'EiP, és un altre comunista, Lluís Torró; el representant del Compromís al consell d'administració de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV) tenen clar que ha de ser Amadeu Sanchis –fervent opositor a “perdre el temps parlant de coalicions amb uns altres partits”– i han decidit que a Madrid ha de viure, a partir de l'abril vinent, la secretària general del PCPV, Marga Sanz. Un seguit de nomenaments que desconcerten EiP i Bloc.

Del quartet León-Torró-Sanchis-Sanz, però, ara com ara només pot estar segur el primer. La designació del tercer, de fet, ha estat el detonant de la monumental

Fonts del Bloc reconeixen que no compleixen el pacte, “però parlem de política”

crisi que viu el Compromís en general i EUPV en particular. La setmana passada, al ple de les Corts en què es votaven els càrrecs polítics de l'ens públic, els tres diputats afins a la direcció d'EUPV –Glòria Marcos, Lluís Torró i Marina Albiol– van haver de patir veient com les dues diputades que hi aporta Esquerra i País –Mònica Oltra i Mireia Mollà– i els dos diputats del Bloc –Enric Morera i Josep Maria Panella– s'oposaven a l'elecció d'Amadeu Sanchis. I no sols això. El dia abans, vora les nou del vespre, van presentar un escrit en què, com a majoria del grup parlamentari, destituïen la portaveu Marcos, que era substituïda per Oltra. Una decisió denegada per la mesa de la cambra, que va fer costat a Marcos amb la mateixa rotunditat que PP i PSPV-PSOE van defensar, també, el nomenament de Sanchis a RTVV. Durant el plenari, la tensió va ser elevadíssima: Morera i Marcos van demanar la paraula per defensar posicions contraposades, i la segona va caure desmaiada en tornar de votar el seu candidat.

Expulsions. La connivència entre les dues diputades d'EiP i els dos del Bloc ha empipat, i molt, la direcció d'EUPV, que dissabte passat convocava un consell nacional d'urgència. A Oltra i Mollà se'ls obrirà un expedient, i fins i tot podrien ser expulsades per la via ràpida. El càrrec de RTVV, segons que consta al protocol del Compromís, correspon d'escollir-lo a EUPV.

Aquest dilluns, s'haurà avançat la quarta reunió del grup parlamentari, en principi prevista per al setembre. A les tres anteriors, els enfrontaments han estat potents. Els quatre revoltats tenien previst de rellevar Marcos, definitivament. Els tres membres de la minoria –majoritaris a EUPV– passarien a ser diputats no adscrits i limitar-se a cobrar el sou base i 600 euros mensuals per al partit. Els altres quatre, en canvi, rebran 20.000 euros el mes, per a despeses pròpies.

Rafa Xambó no en té prou

El sociòleg i músic Rafa Xambó, proposat pels quatre diputats nacionalistes del grup parlamentari del Compromís pel País Valencià com a representant al consell d'administració de RTVV, va ser un dels impulsors del conjunt de curt-metratges que, sota el títol de *Ja en tenim prou*, denunciava la gestió del PP al capdavant de la Generalitat Valenciana. També va oficiar de mestre de cerimònies en la presentació del Compromís.

Amb motiu de les desavinences per la designació de Sanchis, Xambó n'ha qüestionat la vàlua, s'hi ha postulat com una opció millor i ha afirmat que el Compromís, fruit d'aquest episodi, és història. L'11 de juny passat, però, a les pàgines del diari *Levante*, Xambó va enumerar els perquès del triomf del PP al País Valencià, indignat: “Encara no comprenc com els adversaris polítics [del PP] han acceptat participar en el Consell d'Administració de RTVV, i més encara, com tornaran a acceptar formar-ne part per un jornal i uns quants viatges.”

Oltra seria, doncs, la nova portaveu. La primera mesura seria presentar un recurs de reposició contra el nomenament de Sanchis. Si cal, pensen arribar al Tribunal Constitucional. Al Bloc, per una altra banda, diuen que feia un mes que avisaven Marcos i companyia de la manca de comunicació. “No complim el pacte”, reconeixen, “però parlem de política, i ja ens jutjarà l'electorat; si EUPV volia guerra, ja en té. Nosaltres no tornarem a anar de bracet del PC”. Ho tenen clar: “Tot s'ha trencat, i no ens importa que Glòria ens acuse de deslleials; si la cosa no va, val més acabar prompte.”

De fons, el vell somni del Bloc d'esdevenir la tercera força, de fer el *sorpasso* a una EUPV si pot ser extraparlamentària, i de bracet d'Esquerra i País. Ja resen perquè el dia de la boda siga assolellat.

Victor Maceda